

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації

від 17.11.2005 №437/2005-р

(у редакції розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

28.03.2025 № 592/2025-р)

ПОЛОЖЕННЯ

про державний заклад “Хмельницький обласний соціальний центр матері і дитини”

1. Державний заклад “Хмельницький обласний соціальний центр матері і дитини” (далі – Центр) є комплексним закладом соціального захисту, який провадить соціальну роботу та надає соціальні послуги особам/сім’ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема жінкам на сьомому-дев’ятому місяцях вагітності та матерям із дітьми віком від народження до 18 місяців; дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, віком від 15 до 18 років та особам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 18 до 23 років; особам, постраждалим внаслідок стихійного лиха, збройних конфліктів, торгівлі людьми, домашнього насильства та насильства за ознакою статі або реальної загрози їх вчинення (далі – особи).

2. Центр утворено Хмельницькою обласною державною адміністрацією шляхом приєднання припинених в порядку реорганізації юридичної особи “Хмельницький обласний центр соціально-психологічної допомоги” та державного закладу “Хмельницький обласний соціальний гуртожиток для дітей сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, є правонаступником зазначених закладів та не має на меті одержання прибутку.

Центр може бути ліквідований або реорганізований за рішенням Хмельницької обласної державної адміністрації, у порядку, передбаченому законодавством.

3. Центр утворюється за наявності необхідної матеріально-технічної бази (зокрема приміщень, що відповідають вимогам пожежної безпеки, державним будівельним, технічним, санітарно-гігієнічним нормам, стандартам і правилам) та використовується лише за призначенням.

Діяльність Центру повинна відповідати критеріям діяльності суб’єктів, що надають соціальні послуги.

Відомості про Центр мають бути внесені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг.

4. Центр у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, рішеннями центральних і місцевих органів виконавчої влади, Конвенцією про права дитини від 20 листопада 1989 року, Конвенцією про права осіб з інвалідністю від 13 грудня 2006 року, розпорядженнями голови обласної державної адміністрації, а також цим Положенням.

5. Основним завданням Центру є надання особам комплексу соціальних послуг, зокрема із забезпечення притулку, підтриманого проживання, стаціонарного догляду, кризового та екстреного втручання, соціальної інтеграції та реінтеграції, консультування та інших соціальних послуг на основі оцінки їх потреб та індивідуального підходу з урахуванням віку, статі, стану здоров'я, соціального становища особи.

Інформація отримувачам соціальних послуг з інтелектуальними та сенсорними порушеннями надається в доступний спосіб, зокрема доступною для розуміння мовою, шляхом застосування жестової мови, простої мови, шрифту Брайля тощо.

6. Центр є підконтрольним та підзвітним Хмельницькій обласній державній адміністрації. Координацію та аналітичне забезпечення діяльності Центру здійснює Міністерство соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики). Методичне та інформаційне забезпечення діяльності Центру здійснюється Хмельницьким обласним центром соціальних служб.

7. Положення про Центр, кошторис і штатний розпис затверджуються відповідно до законодавства.

8. Центр провадить діяльність з дотриманням принципів верховенства права, поваги до прав людини, гуманності, законності, соціальної справедливості, доступності послуг, безпеки постраждалих осіб, забезпечення конфіденційності, поваги до особистості, дотримання правил етики спілкування з особами з інвалідністю та представниками інших соціальних груп, нетерпимості до дискримінації (за ознаками віку, статі, інвалідності тощо).

9. Центр у своїй діяльності взаємодіє з відповідними структурними підрозділами місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Хмельницьким обласним центром соціальних служб, підприємствами, установами та організаціями незалежно від їх підпорядкування та форми власності, громадськими об'єднаннями та благодійними організаціями.

10. Центр має право:

залучати на договірних засадах для надання соціальних послуг (консультацій, методичної допомоги) підприємства, установи, організації та фізичних осіб, зокрема волонтерів, перекладачів жестової мови тощо;

використовувати для провадження своєї діяльності кошти з джерел, не заборонених законодавством (у тому числі міжнародна фінансова, технічна допомога та міжнародні гранти);

11. Центр очолює директор, який призначається на посаду та звільняється з посади головою Хмельницької обласної державної адміністрації.

Директор Центру:

1) організовує роботу Центру, персонально відповідає за виконання покладених на Центр завдань, визначає ступінь відповідальності працівників;

- 2) здійснює контроль за повнотою та якістю надання соціальних послуг особам відповідно до державних стандартів і нормативів;
- 3) забезпечує своєчасне подання встановленої звітності про роботу Центру до обласної державної адміністрації та головному розпоряднику коштів;
- 4) призначає в установленому законодавством порядку на посади та звільняє з посад працівників Центру;
- 5) затверджує положення про структурні підрозділи Центру та посадові інструкції його працівників;
- 6) затверджує правила внутрішнього розпорядку Центру, контролює їх виконання;
- 7) видає відповідно до компетенції накази та розпорядження, організовує і контролює їх виконання;
- 8) укладає договори, діє від імені Центру та представляє його інтереси;
- 9) розпоряджається коштами Центру в межах затвердженого кошторису;
- 10) забезпечує фінансово-господарську діяльність Центру, створення та розвиток матеріально-технічної бази для надання соціальних послуг особам;
- 11) забезпечує проведення атестації працівників Центру в порядку, визначеному законодавством, та організовує підвищення їх кваліфікації;
- 12) вживає заходів до поліпшення умов праці, дотримання правил охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку, санітарної та пожежної безпеки;
- 13) здійснює інші повноваження, передбачені законодавством.

12. Центр надає соціальні послуги таким категоріям осіб:

1. Жінкам на сьомому-дев'ятому місяцях вагітності та матерям із дітьми віком від народження до 18 місяців, які перебувають у складних життєвих обставинах, що перешкоджають виконанню материнського обов'язку, – притулку, соціальної інтеграції та реінтеграції.

Прийняття до центру таких осіб здійснюється за наказом директора центру на підставі:

- 1) письмової заяви вагітної жінки або матері, яка виховує дитину віком від народження до 18 місяців;
- 2) письмового направлення структурного підрозділу районної державної адміністрації або виконавчого органу сільської, селищної, міської ради з питань сім'ї і дітей за місцем проживання (перебування) особи.

Для прийняття до Центру подається документ, що посвідчує особу, обмінна карта пологового будинку, пологового відділення (облікова форма № 113/о), а у разі прийому матері з дитиною – медична довідка про народження дитини.

Центр відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) створює соціально-побутові умови для тимчасового проживання зазначених осіб;

2) забезпечує зазначених осіб харчуванням відповідно до нормативів, визначених Мінсоцполітики за погодженням з Міністерством охорони здоров'я (далі – МОЗ);

3) надає зазначеним особам психологічну допомогу (у тому числі психологічні консультації жінкам з інвалідністю та матерям дітей з інвалідністю), допомогу в аналізі життєвих ситуацій, визначенні основних проблем та шляхів їх розв'язання, складанні плану виходу із складної життєвої ситуації, зміцненні (відновленні) родинних і суспільно корисних зв'язків, з питань догляду за дітьми раннього віку, їх розвитку та виховання, а також інформацію з питань соціального захисту населення, сприяє отриманню безоплатної правової допомоги, реєстрації місця проживання (перебування), отриманню (відновленню) житла, працевлаштуванню тощо;

4) забезпечує зазначеним особам навчання, розвиток і підтримку соціальних навичок;

5) організовує отримання особами медичних послуг, медичного обстеження.

Вибуття з Центру зазначеної категорії осіб здійснюється за наказом директора центру в разі:

1) подання особою відповідної письмової заяви;

2) досягнення дитиною 18-місячного віку;

3) наявності засвідчених працівниками Центру фактів ухиляння матері від виховання дитини (дітей), що суперечать інтересам, загрожують життю та здоров'ю дитини (дітей);

4) одноразового грубого або систематичного порушення особою правил внутрішнього розпорядку Центру.

У разі вибуття матері з Центру через ухиляння від виховання дитини (дітей), одноразового грубого або систематичного порушення правил внутрішнього розпорядку Центр за десять робочих днів до відрахування інформує про це відповідну службу у справах дітей для вирішення питань щодо захисту прав дитини.

Після вибуття з Центру особа, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у разі потреби може бути взята (за її згодою) під соціальний супровід за місцем проживання (перебування).

До Центру не приймаються особи за наявності у них алкогольної або наркотичної залежності, із симптомами хвороби в період загострення хронічних інфекційних захворювань.

У разі коли матері з дитиною відмовлено у прийнятті до Центру, про це повідомляється відповідна служба у справах дітей та у присутності представника матері вирішується питання щодо захисту прав дитини.

2. Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування віком від 15 до 18 років, та особам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 18 до 23 років – підтриманого проживання, соціальної інтеграції та реінтеграції особам, підготовки їх до самостійного життя.

Прийняття до Центру зазначених осіб за наявності паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, здійснюється за наказом директора Центру на підставі:

- 1) письмової заяви такої дитини та особи;
- 2) письмового направлення структурного підрозділу районної державної адміністрації або виконавчого органу сільської, селищної, міської ради з питань сім'ї і дітей.

Центр відповідно до покладених на нього завдань:

1) забезпечує створення соціально-побутових умов для осіб, які тимчасово проживають у Центрі;

2) забезпечує навчання, розвиток і підтримку навичок самостійного проживання зазначених осіб, зокрема шляхом сприяння наставництву, надає допомогу в аналізі життєвих ситуацій, визначенні основних проблем і шляхів їх розв'язання, складанні плану виходу із складної життєвої ситуації, організації розпорядку дня, веденні домашнього господарства;

3) надає особам, які тимчасово проживають у Центрі, психологічну допомогу, інформацію з питань соціального захисту населення, допомогу в оформленні документів, організації взаємодії з іншими фахівцями та службами, сприяє отриманню безоплатної правової допомоги, реєстрації місця проживання (перебування), отриманню (відновленню) житла, працевлаштуванню тощо;

4) у разі потреби організовує надання зазначеним особам екстреної медичної допомоги.

Особи, які тимчасово проживають у Центрі, мають право:

- 1) відвідувати приміщення загального користування;
- 2) користуватися обладнанням, інвентарем Центру, отримувати житлово-комунальні послуги;
- 3) стати на соціальний квартирний облік та отримати соціальне житло.

Граничний строк перебування у Центрі зазначеної категорії осіб становить три роки.

Вибуття особи з Центру здійснюється за наказом директора у разі:

- 1) подання особою відповідної письмової заяви;
- 2) закінчення граничного строку перебування особи в Центрі;
- 3) одноразового грубого або систематичного порушення особою правил внутрішнього розпорядку;
- 4) забезпечення особи житлом.

До Центру не приймаються особи із зазначеної категорії у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, із гострими інфекційними захворюваннями (до закінчення строку ізоляції), із захворюваннями в гострій стадії, психічними захворюваннями у гострій стадії, а також особи, які відповідно до Державного стандарту догляду вдома, затвердженого наказом Мінсоцполітики, віднесені до IV-V груп рухової активності (за відсутності супроводжуючої особи).

3. Особам, які внаслідок стихійного лиха, збройних конфліктів, домашнього насильства та насильства за ознакою статі або реальної загрози їх вчинення тощо перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати – тимчасового цілодобового перебування, кризового та екстреного втручання, консультування, на основі оцінки їх потреб та індивідуального підходу з урахуванням віку, статі, стану здоров'я, соціального становища особи.

Центр також надає послуги особам, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок торгівлі людьми (громадянам України, іноземцям та особам без громадянства) та отримують соціальну допомогу відповідно до законодавства у сфері протидії торгівлі людьми на безоплатній основі та незалежно від місця їх проживання (zareєстрованого місця проживання).

Послуги надаються особі відповідно до індивідуального плану, який, крім заходів, передбачених стандартами надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми, затвердженими наказом Мінсоцполітики від 30 липня 2013 р. № 458, містить інші заходи, які потрібно провести, а також відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки проведення заходів, відповідальних виконавців.

Центр надає послуги таким категоріям осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах внаслідок торгівлі людьми:

які вважають себе постраждалими від торгівлі людьми, але не бажають звертатися із заявою про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми;

які звернулися за встановленням статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, у встановленому законодавством порядку;

яким встановлено статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми;

які постраждали від торгівлі людьми на території інших країн та повертаються в Україну, що підтверджено відповідним листом дипломатичного представництва або консульської установи України за кордоном;

які виявлені органами Національної поліції як потерпілі в межах здійснення кримінального провадження за фактом вчинення злочину, передбаченого статтею 149 Кримінального кодексу України “Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини”.

Прийняття до Центру такої особи здійснюється за наказом директора Центру на підставі:

1) письмової заяви особи (у разі звернення сім'ї такої особи - заяв усіх повнолітніх її членів) за наявності документа, що посвідчує особу, та виписки з медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого (облікова форма № 027/о);

2) письмового направлення районної державної адміністрації або органу місцевого самоврядування за місцем проживання (перебування) особи.

Влаштування до Центру осіб, які повертаються в Україну, проводиться на підставі листа Національної соціальної сервісної служби України, до якого додають-

ся копія повідомлення дипломатичного представництва або консульської установи України за кордоном про те, що особа постраждала від торгівлі людьми за кордоном та потребує тимчасового притулку.

Строк перебування в Центрі зазначеної категорії осіб встановлюється індивідуально для кожної особи за результатами оцінки потреб, але не може перевищувати 90 діб.

Центр відповідно до покладених на нього завдань:

1) надає притулок особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, у разі відсутності у зазначених осіб засобів до існування;

2) забезпечує зазначених осіб харчуванням відповідно до нормативів, визначених Мінсоцполітики за погодженням з МОЗ;

3) проводить оцінку потреб зазначених осіб, складає разом з ними індивідуальні плани заходів щодо усунення складних життєвих обставин з установленням строків виконання;

4) надає зазначеним особам психологічну допомогу, сприяє проведенню аналізу життєвих ситуацій, проводить роботу з корекції сімейних стосунків;

5) надає зазначеним особам допомогу в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами, а також інформує з питань соціального захисту населення;

6) сприяє отриманню зазначеними особами безоплатної правової допомоги, реєстрації місця проживання (перебування), отриманню (відновленню) житла, працевлаштуванню, навчанню тощо;

7) у разі потреби організовує надання зазначеним особам екстреної медичної допомоги;

8) надає соціальні послуги зазначеним особам шляхом консультування за допомогою телефонного зв'язку, а також в умовах денного стаціонару без забезпечення тимчасовим притулком і харчуванням;

9) інформує структурний підрозділ районної державної адміністрації або виконавчий орган сільської, селищної, міської ради з питань сім'ї і дітей за місцем проживання (перебування) зазначеної особи про результати роботи з нею та необхідність її соціальної підтримки після закінчення строку перебування в Центрі;

10) приймає та розглядає заяву особи, яка постраждала від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, чи її представника про отримання допомоги та надає такій особі інформацію про її права та можливість отримання необхідної допомоги;

11) надає інші послуги відповідно до законів України “Про протидію торгівлі людьми”, “Про соціальні послуги”, а також класифікатора соціальних послуг, затвердженого Мінсоцполітики.

Для забезпечення надання медичних послуг Центр у встановленому законодавством порядку направляє осіб, зокрема постраждалих від торгівлі людьми, до закладу охорони здоров'я або до фізичної особи – підприємця, які зареєстровані та одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Також Центр може укласти договір про медичне обслуговування осіб, які перебувають у Центрі, із закладом охорони здоров'я або фізичною особою - підприємцем, яка отримала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Вибуття з Центру особи здійснюється за наказом директора Центру в разі:

- 1) подання особою відповідної письмової заяви;
- 2) закінчення встановленого строку перебування особи у Центрі;
- 3) одноразового грубого або систематичного порушення особою правил внутрішнього розпорядку Центру, затверджених його директором;
- 4) усунення обставин, за яких особа потрапила до Центру;
- 5) відсутності особи без поважних причин у Центрі протягом більше ніж трьох діб.

До Центру не приймаються особи у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, із хворобами в гострому періоді, що потребують стаціонарного лікування, зокрема у спеціалізованих закладах (відділеннях) охорони здоров'я, гострими інфекційними захворюваннями (до закінчення строку ізоляції), з психічними захворюваннями у гострій стадії, з хронічними психічними захворюваннями у стані загострення, а також особи, які відповідно до Державного стандарту догляду вдома, затвердженого наказом Мінсоцполітики, віднесені до IV-V груп рухової активності (за відсутності супроводжуючої особи).

4. Центр може надавати внутрішньо переміщеним особам похилого віку та особам з інвалідністю, які потребують догляду та підтримки, соціальні послуги стаціонарного догляду та підтриманого проживання відповідно до вимог чинного законодавства.

13. Працівник, відповідальний за організацію перебування прийнятих до Центру осіб, ознайомлює їх з правилами внутрішнього розпорядку Центру, затвердженими його директором, правами та обов'язками осіб, які тимчасово проживають у Центрі.

У разі потреби Центр сприяє у відновленні/оформленні відсутніх документів, зокрема тих, що підтверджують особу, медичних документів тощо.

14. Прийняття до Центру осіб здійснюється цілодобово протягом робочого дня.

15. Утримання Центру здійснюється за рахунок коштів, передбачених в обласному бюджеті, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Центр володіє та користується майном, переданим йому обласною державною адміністрацією, юридичними та фізичними особами, а також майном, придбаним за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

16. Центр надає соціальні послуги безоплатно в обсягах, визначених державними стандартами, та може надавати платні соціальні послуги в установленому законодавством порядку.

17. Для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в установленому порядку забезпечується доступ до будівлі і приміщень Центру, а також на прилеглу до нього територію.

Вхідна група будівлі/будівель (якщо вона сконструйована на рівні з підлогою (тротуаром) чи має сходи) повинна бути облаштована пандусом і звуковим маячком типу “метроном”.

Ширина та конструкція дверей і турнікетів повинна бути такою, щоб можна було проїхати крісло колісному тощо. Туалетна кімната повинна бути доступною для осіб, які пересуваються на кріслах колісних.

Вхідна група приміщень Центру (у тому числі ребра першої та останньої сходинки сходового маршу), шляхи руху відвідувачів, зони очікування та робочі зони повинні бути без бар’єрів (бордюрів, порогів, перепадів, щіток для витирання ніг тощо) та мати маркування засобами тактильного орієнтування, тактильними інформаційними покажчиками шрифтом Брайля, тактильними мнемосхемами приміщень тощо.

Сходи та пандус повинні мати поручні з обох боків.

За наявності облаштованих стоянок для автотранспортних засобів на прилеглий території передбачаються відповідно позначені місця для безоплатної стоянки автотранспортних засобів, якими керують (перевозяться) особи з інвалідністю, у кількості, визначеній Законом України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”.

Будівлі, приміщення та стоянки облаштовуються з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення згідно з вимогами відповідних державних будівельних норм, стандартів і правил: ДБН В.2.2-17:2006 “Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення”, ДСТУ-Н Б В.2.2-31:2011 “Настанова з облаштування будинків і споруд цивільного призначення елементами доступності для осіб з вадами зору та слуху”, ДСТУ Б ISO 21542:2013 “Будинки і споруди. Доступність і зручність використання побудованого життєвого середовища”, а також правил дорожнього руху із залученням до всіх етапів робіт з облаштування представників громадських організацій, які спеціалізуються на вирішенні питань щодо забезпечення доступності інфраструктури для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

У разі коли діючі об’єкти неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, відповідно до частини другої статті 27 Закону України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, за погодженням з громадськими об’єднаннями осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування.

18. Центр є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в органах Казначейства, печатку із своїм найменуванням, штампи та бланки.

Виконувач обов’язків директора
державного закладу “Хмельницький
обласний соціальний центр матері і дитини”

Віра ДАНИЛЮК